

บทที่ 3

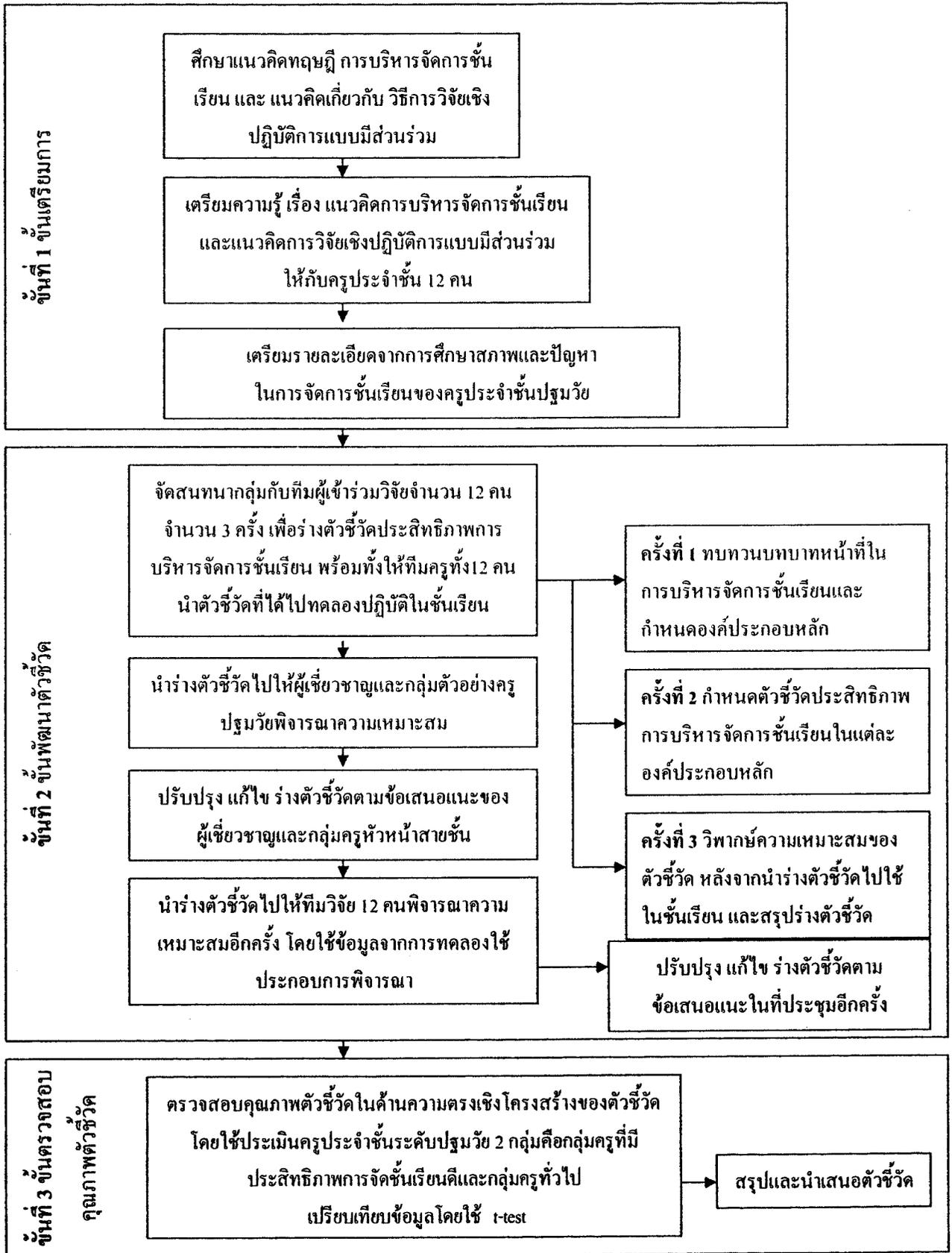
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มุ่งพัฒนา ตัวชี้วัด ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ของ โรงเรียน วัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยครูประจำชั้นระดับปฐมวัยร่วมกันวิพากษ์ ความเหมาะสมของตัวชี้วัด พิจารณาความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบคุณภาพเชิง ประจักษ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย จำแนกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้คือ

ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี การบริหารจัดการชั้นเรียน และศึกษา สภาพและปัญหาในการจัดการชั้นเรียนของครู ชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นระดับ ปฐมวัย การเตรียมความรู้ เรื่อง แนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียน และแนวคิดการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ให้กับครูประจำชั้น

ขั้นพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จัดสนทนากลุ่มกับครูประจำชั้นจำนวน 12 คน ร่วมกันกำหนด องค์ประกอบและร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนในแต่ละองค์ประกอบ และนำ ร่างตัวชี้วัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้า สายชั้นพิจารณาความเหมาะสม

ขั้นตรวจสอบคุณภาพตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยตรวจสอบ ความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัด ด้วยการนำไปใช้ประเมินครูประจำชั้นระดับปฐมวัย 2 กลุ่ม คือ ครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้าน การจัดการชั้นเรียนดี จำนวน 10 คน และครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปี การศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป จำนวน 10 คน ซึ่งมีรายละเอียด ขั้นตอนในการวิจัยสรุปได้ ดังภาพ

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ของ โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร

จากรูปภาพขั้นตอนดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยในขั้นเตรียมการผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ครูประจำชั้นทั้ง 12 คน ทราบถึงความสำคัญในการพัฒนาตัวชี้วัด และได้เปิดโอกาสให้ครูทุกท่านร่วมแสดงความคิดเห็น เนื่องจากครูทุกท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงในองค์กร และเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในลักษณะงานของตนเองมากกว่าผู้อื่น และเป็นกำลังที่สำคัญที่จะผลักดันให้การบริหารจัดการชั้นเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ทุกคนระดมสมอง แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ร่วมคิด ร่วมพิจารณา และร่วมตัดสินใจต่างๆ ซึ่งในการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ นับว่าเป็นสิ่งใหม่ของหน่วยงาน ซึ่งหากนำมาโดยการตัดสินใจจากผู้บริหารคนเดียว หรือใครคนใดคนหนึ่ง ย่อมอาจเกิดความขัดแย้งหรือต่อต้านขึ้นได้ ดังนั้น เพื่อให้บุคลากรเกิดการยอมรับและรู้สึกในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผู้วิจัยจึงได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ ทำให้บุคลากรเกิดความผูกพัน และรู้สึกในการเป็นเจ้าของผลงาน ย่อมทำให้ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น

และจากรูปภาพขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1: ขั้นเตรียมการ

ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี การบริหารจัดการชั้นเรียน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย จากหนังสือ ตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการชั้นเรียนของครูปฐมวัยของโรงเรียนวัดบางปะกอก

1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบางปะกอก

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงเพื่อขอความร่วมมือจากหัวหน้าสายชั้นปฐมวัย และครูประจำชั้นระดับปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 12 คน เพื่อร่วมกันพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน

1.4 ผู้อำนวยการมอบหมายให้ครูประจำชั้น ระดับปฐมวัยทุกคนเข้าร่วมประชุม เพื่อร่วมกันพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ในครั้งนี้

1.5 การเตรียมความรู้เรื่องแนวคิด การบริหารจัดการชั้นเรียน โดยจัดเป็นเอกสารให้ความรู้แก่ครูทั้ง 12 คน และกำหนดวันและเวลาในการเข้าร่วมประชุมกลุ่มครั้งที่ 1

ขั้นที่ 2: ขั้นพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ในขั้นพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนนี้ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ครูประจำชั้น ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรึกษาหารือ รวมทั้งร่วมกันตัดสินใจในการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับและมีการพัฒนางานในทิศทางเดียวกัน โดยมีขั้นตอนย่อยดังนี้

2.1 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับทีมพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย หัวหน้าสายชั้นระดับปฐมวัยปีที่ 1 และหัวหน้าสายชั้นระดับปฐมวัยปีที่ 2 และครูประจำชั้นระดับปฐมวัย จำนวน 10 คน เพื่อร่วมกันร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยทำการสนทนากลุ่ม จำนวน 3 ครั้ง ใช้เวลาในการทำสนทนากลุ่มครั้งละ 120 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ด้วยตนเอง ซึ่งการดำเนินการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

2.1.1 การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 จัดสนทนากลุ่มวันที่ 1 พฤษภาคม 2550 เวลา

10.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมอนุบาล โรงเรียนวัดบางปะกอก มีจุดประสงค์ของการสนทนาคือ ทบทวนบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยในการบริหารจัดการชั้นเรียนและการกำหนดองค์ประกอบหลักในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดของการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 ดังนี้ คือ

1) ทบทวนบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นระดับปฐมวัย

จากการสนทนากลุ่ม ทีมพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ได้ทบทวนบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นระดับปฐมวัย และสรุปว่า ครูประจำชั้นระดับปฐมวัย ควรมีวุฒิการอนุบาลศึกษาหรือการศึกษาปฐมวัยหรือเคยผ่านการอบรมระดับปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของเด็กได้ และ ควรมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

- (1) จัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้ตามแผนการจัดประสบการณ์
- (2) จัดทำ จัดทำวัสดุอุปกรณ์และสื่อ เพื่อใช้ในการจัดประสบการณ์
- (3) จัดทำงานธุรการในชั้นเรียน เช่น บัญชีเรียกชื่อ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนสมุดบันทึกความพร้อม แบบบันทึกการตรวจสุขภาพ ระเบียบสะสม ฯลฯ
- (4) วัดและประเมินความพร้อม และความก้าวหน้าทางพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน
- (5) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน และแสวงหาความร่วมมือในการจัด

ประสบการณ์หรือแก้ปัญหานักเรียน

2) การกำหนดองค์ประกอบหลักในการบริหารจัดการชั้นเรียน

จากการสนทนากลุ่ม ทีมพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ได้กำหนดองค์ประกอบหลักที่เหมาะสม หลังจากทีมได้ทบทวนบทบาทหน้าที่ครูประจำชั้นระดับปฐมวัยแล้ว จึงนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งจากการสนทนากลุ่ม ทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้มีมติในการกำหนดองค์ประกอบหลัก ได้ 2 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน ซึ่งหลังจากการกำหนดองค์ประกอบหลักแล้ว ทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้นำองค์ประกอบหลัก มาวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบย่อย

(1) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย เป็นการพิจารณาถึงคุณสมบัติของครูปฐมวัย โดยมีการกำหนดองค์ประกอบย่อย ใน 3 ด้าน คือ ก. ความรู้ความสามารถ ข. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ ค. หน้าที่ความรับผิดชอบ

(2) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียนเป็นการพิจารณาถึงภาระงาน หน้าที่ต่างๆของครูปฐมวัยที่จะต้องทำ โดยมีการกำหนดองค์ประกอบย่อยใน 4 ด้าน คือ ก. การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ข. การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ค. การจัดการชั้นเรียน และ ง. การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ว่า การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน มีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน (รายละเอียดดังตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ร่างองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของการบริหารจัดการชั้นเรียน

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
1. ศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย	1.1 ความรู้ความสามารถ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 1.3 หน้าที่ความรับผิดชอบ
2. การพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน	2.1 การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 2.2 การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 2.3 การจัดการชั้นเรียน 2.4 การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

2.1.2 การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 จัดสนทนากลุ่มวันที่ 4 พฤษภาคม 2550 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ. ห้องประชุมอนุบาล โรงเรียนวัดบางปะกอก มีจุดประสงค์ของการสนทนาคือ เพื่อยืนยันองค์ประกอบหลัก และกำหนดร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนในแต่ละ องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยทั้ง 7 ด้าน โดยมีรายละเอียดของการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 ดังนี้ คือ

1) การพิจารณายืนยันองค์ประกอบหลัก จากการสนทนาครั้งแรก ทีมพัฒนา ตัวชี้วัด ได้ร่วมกันพิจารณา และได้มีมติเพิ่มองค์ประกอบหลัก 1 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านจิตใจ- อารมณ์ และพัฒนาการด้านสติปัญญา และได้เพิ่ม องค์ประกอบย่อย ขององค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียนขึ้นอีก 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดกฎ ข้อตกลงของห้อง ด้านการกระตุ้นความสนใจของเด็ก ด้านการ บริหารเวลา การกำหนดความคาดหวัง และระยะเวลาในการทำกิจกรรม ด้านการมอบหมายงาน ด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับ และด้านการดูแลให้เด็กมีส่วนร่วม ซึ่งสรุปองค์ประกอบหลัก และ องค์ประกอบย่อยได้ดังตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 ร่างองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของการบริหารจัดการชั้นเรียนจากการ
สนทนากลุ่มครั้งที่ 2

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
1. ศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย	1.1 ความรู้ความสามารถ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 1.3 หน้าที่ความรับผิดชอบ
2. การพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน	2.1 การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 2.2 การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 2.3 การจัดชั้นเรียน 2.4 การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน 2.5 การกำหนดกฎ ข้อตกลงของห้อง 2.6 การกระตุ้นความสนใจของเด็ก 2.7 การบริหารเวลา การกำหนดความคาดหวัง และระยะเวลาใน การทำกิจกรรม 2.8 การมอบหมายงาน 2.9 การให้ข้อมูลป้อนกลับ 2.10 การดูแลให้เด็กมีส่วนร่วม
3. พัฒนาการของผู้เรียน	3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย 3.2 พัฒนาการด้านสังคม 3.3 พัฒนาการด้านจิตใจ- อารมณ์ 3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

2) การกำหนดร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนในแต่ละ
ละองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย ซึ่งทีมพัฒนาตัวชี้วัด ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดร่าง
ตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบ

(1) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย ทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้ร่วมกันพิจารณากำหนดร่างตัวชี้วัด ในแต่ละองค์ประกอบย่อยได้

11 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 3.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 ร่างตัวชี้วัดขององค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
1 ความรู้ความสามารถ	3	1.1 ครูมีวุฒิการอนุบาลศึกษาหรือการศึกษาปฐมวัย หรือเคยผ่านการอบรมระดับปฐมวัย 1.2 ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1.3 ครูมีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของเด็กได้
2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3	2.1 ครูมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูผู้สอนระดับปฐมวัย 2.2 ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก 2.3 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก
3 หน้าที่ความรับผิดชอบ	5	3.1 ครูจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้ตามแผนการจัดประสบการณ์ 3.2 ครูจัดหา จัดทำวัสดุอุปกรณ์และสื่อ เพื่อใช้ในการจัดประสบการณ์ 3.3 ครูจัดทำงานธุรการในชั้นเรียน 3.4 วัดและประเมินความพร้อม และพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน 3.5 ครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน และแสวงหาความร่วมมือในการจัดประสบการณ์หรือแก้ปัญหานักเรียน

(2) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแล
ชั้นเรียน ทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้ร่วมกันพิจารณากำหนดร่างตัวชี้วัด ในแต่ละองค์ประกอบย่อยได้ 46
ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 3.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4 ร่างตัวชี้วัดขององค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
1 การป้องกันพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม	9	1.1 ครูมีการวางแผนการจัดการวางวัสดุอุปกรณ์และ ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียน 1.2 ครูวางแผนการจัดสถานที่ให้สอดคล้องและ เหมาะสมกับลักษณะและกิจกรรมของเด็ก 1.3 ครูวางแผนเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสมกับ พัฒนาการของเด็ก 1.4 ครูมีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อตกลงที่ เหมาะสมกับนักเรียนและอธิบายอย่างชัดเจน 1.5 ครูจัดวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้นักเรียนสามารถ หยิบใช้ได้เอง อยู่ในระดับสายตาของเด็ก และ สอนให้เด็กเข้าใจวิธีใช้อุปกรณ์ต่างๆ 1.6 ครูเตรียมพื้นที่ให้เด็กสามารถใช้เวลาเป็น ส่วนตัวในช่วงสั้นๆ เล่นหรือทำงานคนเดียวได้ 1.7 ครูอยู่ในบริเวณที่สามารถมองเห็นนักเรียนได้ทั้ง ชั้น 1.8 ครูสามารถจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและเปลี่ยน กิจกรรม หมุนเวียนกิจกรรมที่ไม่ทำให้เด็กเบื่อ 1.9 ครูมีเทคนิคเตรียมเด็กให้สงบ

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
2. การแก้ไขปัญหา พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ตนเอง	6	<p>2.1 ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็ก</p> <p>2.2 ครูใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่นุ่มนวล</p> <p>2.3 ครูจัดหากิจกรรมที่น่าสนใจมาให้เด็กที่ไม่อยู่นิ่ง</p> <p>2.4 ครูให้การเสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสม</p> <p>2.5 ครูเข้าไปแก้สถานการณ์โดยเร็วในกรณี สถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดรุนแรงขึ้น และใช้ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ</p> <p>2.6 ครูหลีกเลี่ยงการทำโทษหรือเทคนิควิธีที่ทำให้ เด็กขาดความรู้สึกลับถ้อ</p>
3.การจัดชั้นเรียน	4	<p>3.1 ครูมีการจัดการพื้นที่ห้องเรียนเป็นมุมกิจกรรม หรือศูนย์การเรียนรู้อย่างน้อย 4 มุม</p> <p>3.2 ครูจัดมุมกิจกรรมต่างๆ ที่มีพื้นที่เพียงพอให้เด็ก ทำกิจกรรมได้สะดวก</p> <p>3.3 ครูจัดการพื้นที่ห้องเรียนที่มีเนื้อที่ให้เด็กทำ กิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่</p> <p>3.4 ครูจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับอายุ เด็ก ทนทาน มีคุณภาพดีและเพียงพอ</p>

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
4. การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน	6	<p>4.1 ครูมีการวางแผนการสร้างบรรยากาศของห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน</p> <p>4.2 ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้เด็กเกิด ความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น</p> <p>4.3 ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและมีระเบียบวินัยให้เด็ก</p> <p>4.4 ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่สร้างเสริมสภาพที่ดีให้เด็ก</p> <p>4.5 ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน</p> <p>4.6 ครูจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้เด็กเป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคม</p>
5. การกำหนดกฎข้อตกลงของห้อง	3	<p>5.1 ครูมีความเข้าใจถึงลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก เพื่อนำมาใช้สร้างกฎข้อตกลงของห้อง</p> <p>5.2 ครูกำหนดกฎ ข้อตกลงของห้องที่เหมาะสมกับพัฒนาการ เข้าใจง่าย และ ชัดเจน</p> <p>5.3 ครูสอนและส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของห้อง</p>
6. การกระตุ้นความสนใจของเด็ก	3	<p>6.1 ครูใช้สื่อการสอนที่แปลกใหม่ น่าสนใจ</p> <p>6.2 ครูจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและสลับปรับเปลี่ยนกิจกรรมสม่ำเสมอ</p> <p>6.3 ครูใช้เทคนิคการเตรียมเด็กให้สงบ</p>

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
7. การบริหารเวลา การกำหนดความคาดหวัง และระยะเวลาใน การทำกิจกรรม	7	<p>7.1 ครูมีการกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก</p> <p>7.2 ครูดำเนินกิจกรรม ปฏิบัติตามตารางเวลาอย่าง ชัดเจน ตรงเวลาและสม่ำเสมอ</p> <p>7.3 ครูกำหนดเวลาให้เด็กอย่างเหมาะสม เพียงพอ สำหรับทำกิจกรรมที่ปฏิบัติและบอกถึงกิจกรรม ที่จะต้องทำต่อไป</p> <p>7.4 ครูให้สัญญาณบอกเวลาเตือนล่วงหน้าก่อน เปลี่ยนกิจกรรมใหม่</p> <p>7.5 ครูอธิบายอย่างชัดเจนและตรวจสอบความเข้าใจ ก่อนมอบหมายงาน</p> <p>7.6 ครูมอบหมายงานที่ตรงกับความสนใจ ความสามารถและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล</p> <p>7.7 ครูบอกถึงกระบวนการทำงานและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้</p>
8. การมอบหมายงาน	2	<p>8.1 ครูลำดับการทำกิจกรรมอย่างมีระบบ และ คำนึงถึงช่วงความสนใจ</p> <p>8.2 ครูจัดเตรียมกิจกรรมสำรองสำหรับเด็กที่ ทำงานเสร็จก่อนเพื่อลดการรอคอย</p>
9. การให้ข้อมูลป้อนกลับ	3	<p>9.1 ครูมีการตรวจสอบความเข้าใจของเด็กในทุกครั้ง</p> <p>9.2 ครูใช้คำตอบและคำถามของเด็กในการปรับปรุง การสื่อสารของครู</p> <p>9.3 ครูตรวจผลงานให้เด็ก ได้รับทราบผลทุกครั้ง</p>

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
10. การดูแลให้เด็กมีส่วนร่วม	3	10.1 ครูจัดกิจกรรมกลุ่มที่เด็กต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ 10.2 ครูแบ่งความรับผิดชอบให้นักเรียนรับผิดชอบร่วมกัน 10.3 ครูเปลี่ยนกลุ่มการทำงานให้เด็กได้หมุนเวียนการทำงานร่วมกัน

(3) องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้ร่วมกันพิจารณากำหนดร่างตัวชี้วัด ในแต่ละองค์ประกอบย่อยได้ 15 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 3.5ต่อไป

ตารางที่ 3.5 ร่างตัวชี้วัดขององค์ประกอบหลักเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
1 พัฒนาการด้านร่างกาย	2	1.1 ผู้เรียนได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหวความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ 1.2 ผู้เรียนได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา
2. พัฒนาการด้านสังคม	6	2.1 ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม 2.2 ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข 2.3 ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองในการทำกิจวัตรประจำวัน 2.4 ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน 2.5 ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

องค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด	ชื่อตัวชี้วัด
		และผู้อื่น
		2.6 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงของส่วนรวม
3. พัฒนาการด้านจิตใจ- อารมณ์	4	3.1 ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 3.2 ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก 3.3 ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง 3.4 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์
4. พัฒนาการด้าน สติปัญญา	3	4.1 ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ เหตุการณ์ แก้ปัญหา 4.2 ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอด ความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจใน สิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ 4.3 ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และเห็นความ สวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว

จากการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 สรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ซึ่งแบ่งเป็นองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 17 ด้าน รวมร่าง ตัวชี้วัดทั้งสิ้น 72 ตัวชี้วัด

2.1.3 การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3 จัดสนทนากลุ่มวันที่ 1 มิถุนายน 2550

เวลา 12.00 – 14.00 น. ณ ห้องประชุมอนุบาล โรงเรียนวัดบางปะกอก เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปตัวชี้วัดที่ได้ และพิจารณาความเหมาะสม หลังจากทีมพัฒนาตัวชี้วัดได้นำตัวชี้วัดทั้ง 72 ตัวใน

17 ด้านองค์ประกอบย่อย ขององค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ ไปใช้ในชั้นเรียนของตนเอง เป็นระยะเวลา 1 เดือน

2.2 นำร่างตัวชี้วัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นระดับ ปฐมวัย ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายชั้นซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 30 คน พิจารณา ความเหมาะสม

2.3 ปรับปรุงแก้ไขตัวชี้วัดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้น

2.4 นำตัวชี้วัดที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ให้ทีมพัฒนา พิจารณาอีกครั้ง และสรุปตัวชี้วัด ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน

รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ครูปฐมวัยที่เข้าร่วมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงาน เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ในความเหมาะสมของตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 12 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการรับราชการ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage Distribution) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 3.6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.6 ข้อมูลพื้นฐานของครูปฐมวัยที่เข้าร่วมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

รายการข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 12	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	12	100.00
อายุ		
31-40 ปี	8	66.67
41-50 ปี	3	25.00
51-60 ปี	1	8.3

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

รายการข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 12	ร้อยละ
การศึกษา		
ปริญญาตรี	8	66.67
ปริญญาโท	4	33.33
ประสบการณ์ในการรับราชการ		
ต่ำกว่า 2 ปี	0	0
2-3 ปี	3	25.00
4-5 ปี	3	25.00
6-7 ปี	4	33.33
8-9 ปี	0	0
10 ปีขึ้นไป	2	16.67

จากตารางที่ 3.6 กลุ่มครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่เข้าร่วมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทุกคนเป็นเพศหญิง อายุของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 8 คน รองลงมาตามลำดับคือ อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 3 คน อายุ 51-60 ปี มีจำนวน 1 คน วุฒิการศึกษาของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 8 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน และประสบการณ์ในการรับราชการของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ รับราชการเป็นระยะเวลา 6-7 ปี จำนวน 4 คน รับราชการรองลงมาตามลำดับคือ รับราชการเป็นระยะเวลา 2-3 ปี จำนวน 3 คน รับราชการเป็นระยะเวลา 4-5 ปี จำนวน 3 คน และรับราชการเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างของผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างครูปฐมวัยที่พิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัด ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ท่าน และครูประจำชั้นในระดับปฐมวัย ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายชั้น ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มคาทอลิก ซึ่งได้แก่โรงเรียนที่อยู่ในเขตภาษีเจริญ เขตจอมทอง และเขต

รายณ์รบุรณะ จำนวนทั้งสิ้น 30 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการรับราชการ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage Distribution) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 3.7 และ 3.8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.7 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

รายการข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 5	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	5	100.00
อายุ		
31-40 ปี	2	40.00
41-50 ปี	1	20.00
51-60 ปี	2	40.00
การศึกษา		
ปริญญาตรี	0	0
ปริญญาโท	5	100.00
ปริญญาเอก	0	0
ประสบการณ์ในการรับราชการ		
10 ปีขึ้นไป	5	100.00

จากตารางที่ 3.7 ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเป็นเพศหญิง อายุของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 2 คน อายุ 51-60 ปีมีจำนวน 2 คน รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 1 คน และไม่มีผู้เชี่ยวชาญที่อายุต่ำกว่า 31 ปี วุฒิการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ทุกคนเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และประสบการณ์ในการรับราชการของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ทุกคนรับราชการมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 3.8 ข้อมูลพื้นฐานของครูประจำชั้นระดับปฐมวัย

รายการข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน N = 30	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	30	100.00
อายุ		
31-40 ปี	17	56.67
41-50 ปี	10	33.33
51-60 ปี	3	10.00
การศึกษา		
ปริญญาตรี	26	86.67
ปริญญาโท	4	13.33
ประสบการณ์ในการรับราชการ		
ต่ำกว่า 2 ปี	0	0
2-3 ปี	0	0
4-5 ปี	2	6.67
6-7 ปี	8	26.67
8-9 ปี	6	20.00
10 ปีขึ้นไป	14	46.67

จากตารางที่ 3.8 กลุ่มตัวอย่างของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยทุกคนเป็นเพศหญิง อายุของกลุ่มตัวอย่างของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 17 คน รองลงมาตามลำดับคือ อายุ 41-50 ปี มีจำนวน 10 คน อายุ 51-60 ปี มีจำนวน 3 คน และไม่มีกลุ่มตัวอย่างของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่อายุต่ำกว่า 31 ปี วุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 26 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน และประสบการณ์ในการรับราชการของกลุ่มตัวอย่างของครูประจำชั้นระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ รับราชการมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน

14 คน รองลงมาตามลำดับคือ รับราชการเป็นระยะเวลา 6-7 ปี จำนวน 8 คน รับราชการเป็นระยะเวลา 8-9 ปี จำนวน 6 คน และรับราชการเป็นระยะเวลา 4-5 ปี จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวอย่างครูปฐมวัยที่นำมาใช้ในเพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงตามโครงสร้างของตัวชี้วัด ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้น ระดับปฐมวัยศึกษา คือครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนดี จำนวน 10 คน และครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป จำนวน 10 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน ซึ่งรายชื่อครูประจำชั้นทั้งสองกลุ่มได้มาจากการสอบถามศึกษานิเทศก์กลุ่มปฐมวัย และหัวหน้าสายชั้นของแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ประเภท คือ

2.1 **แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม** เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้ในการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มระหว่างครูกับผู้วิจัย ผู้วิจัยใช้ในการสรุปประเด็น หรือสาระสำคัญที่เกิดจากการอภิปราย การเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็น หรือข้อขัดแย้งในหัวข้อต่างๆ ในการบริหารจัดการชั้นเรียน ของครูกับผู้วิจัย

2.2 **แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวชี้วัดที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)** ให้ผู้เชี่ยวชาญและครูประจำชั้นในระดับปฐมวัย ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายชั้น ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีความชำนาญ และประสบการณ์ พิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัด ในด้านความสำคัญและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

ในแบบสอบถามแบ่งการพิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัดเป็น 3 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยเป็นรายด้านรวม 17 ด้าน 72 ตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้

1) องค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและความรับผิดชอบของครูปฐมวัย

ด้านที่	รายการองค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด
1	ความรู้ความสามารถ	3
2	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3
3	หน้าที่ความรับผิดชอบ	5

2) องค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและการดูแลชั้นเรียน

ด้านที่	รายการองค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด
1	การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	9
2	การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	6
3	การจัดชั้นเรียน	4
4	การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน	6
5	การกำหนดกฎ ข้อตกลงของห้อง	3
6	การกระตุ้นความสนใจของเด็ก	3
7	การบริหารเวลา การกำหนดความคาดหวัง และระยะเวลาใน การทำกิจกรรม	7
8	การมอบหมายงาน	2
9	การให้ข้อมูลป้อนกลับ	3
10	การดูแลให้เด็กมีส่วนร่วม	3

3) องค์ประกอบหลักเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

ด้านที่	รายการองค์ประกอบย่อย	จำนวนตัวชี้วัด
1	พัฒนาการด้านร่างกาย	2
2	พัฒนาการด้านสังคม	6
3	พัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์	4
4	พัฒนาการด้านสติปัญญา	3

2.3 แบบประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้น ระดับ

ปฐมวัยศึกษา เป็นเครื่องมือที่เกิดจากการนำตัวชี้วัดที่ได้จากการสนทนากลุ่มและจากการสอบถามความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญและครูหัวหน้าสายชั้น มาปรับเป็นแบบประเมิน

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล พัฒนาการของครูประจำชั้นปฐมวัยที่เข้าร่วมการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาตัวชี้วัด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ การบริหาร

จัดการชั้นเรียน สำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัย

3.2 รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม กับทีมพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหาร

จัดการชั้นเรียน จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย หัวหน้าสายชั้นระดับปฐมวัยปีที่ 1 และ หัวหน้าสายชั้นระดับปฐมวัยปีที่ 2 และครูประจำชั้นระดับปฐมวัย จำนวน 10 คน เพื่อร่วมกันร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยทำการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion) จำนวน 3 ครั้ง ใช้เวลาในการทำสนทนากลุ่มครั้งละ 120 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ด้วยตนเอง

3.3 รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นระดับปฐมวัย โดยให้พิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัด ในด้านความสำคัญและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

3.4 รวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัด ใช้วิธีตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ของตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนมาจัดทำแบบประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งได้มาจากการสนทนากลุ่มของกลุ่มครูปฐมวัยของโรงเรียนวัดบางปะกอกและจากการพิจารณาความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นระดับปฐมวัยที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายชั้นเป็นแบบประเมิน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนดี จำนวน 10 คน และครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป จำนวน 10 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

3.5 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้ร่วมวิจัย จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัด ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นำเอาแบบสอบถามที่ได้้นั้นมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของครูประจำชั้นนำมาคำนวณโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ

4.1.2 ข้อมูลความเหมาะสมของตัวชี้วัดที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนไว้ดังนี้

5 เหมาะสมมากที่สุด หมายถึง เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

4 เหมาะสมมาก หมายถึง เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญมากและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

3 เหมาะสมปานกลาง หมายถึง เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญปานกลางและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2 เหมาะสมน้อย หมายถึง เป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่ค่อยสำคัญและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ หรือเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญปานกลางแต่มีความเป็นไปได้ยากในการปฏิบัติ

1 เหมาะสมน้อยที่สุด หมายถึง เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญน้อยที่สุดแต่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติหรือเป็นตัวบ่งชี้ที่ไม่สำคัญและมีความเป็นไปได้ยากในการปฏิบัติ

4.1.3 คะแนนที่ได้จะนำไปคำนวณค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด/ไม่เหมาะสม

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยที่ระดับ 3.50 ขึ้นไป ซึ่งจะถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่มีคุณภาพ และผ่านเกณฑ์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ของตัวชี้วัด

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน จากการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนดี จำนวน 10 คน และครูประจำชั้นในระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 และ ปฐมวัยปีที่ 2

ปีการศึกษา 2550 ที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการชั้นเรียนทั่วไป จำนวน 10 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คนวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยการทดสอบค่าที

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับครูประจำชั้นระดับปฐมวัยศึกษา ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

วิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการของผู้ร่วมวิจัยจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยได้กำหนดความหมายของคะแนนผลการประเมินดังนี้

5 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นนั้นๆ ในระดับ **มากที่สุด**

4 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นนั้นๆ ในระดับ **มาก**

3 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นนั้นๆ ในระดับ **ปานกลาง**

2 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นนั้นๆ ในระดับ **น้อย**

1 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นนั้นๆ ในระดับ **น้อยที่สุด**

และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ได้มีการปฏิบัติ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ หรือไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{\sum_{i=1}^n f_i}$$

$$\bar{X} = \text{คะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum f x = \text{ผลรวมทั้งหมดของ } f \text{ คูณกับ } x$$

$$\sum f = n = \text{จำนวนคะแนน}$$

4.3.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i^2}{\sum_{i=1}^n f_i} - \bar{X}^2}$$

$$SD = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\bar{X} = \text{คะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum f x^2 = \text{ผลรวมทั้งหมดของ } f \text{ คูณกับ } x^2$$

$$\sum f = n = \text{จำนวนคะแนน}$$

$$x = \text{คะแนน}$$

4.3.3 การทดสอบค่าที

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$\bar{X}_1$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2